

V Bruseli 10. decembra 2025
(OR. en)

16451/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0221 (COD)**

**TRANS 628
ENER 654
CODEC 2029
POLMIL 409
COMPET 1304
MI 1016
CADREFIN 363
FIN 1517**

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy na obdobie 2028 – 2034, mení nariadenie (EÚ) 2024/1679 a zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/1153 – čiastočné všeobecné smerovanie

I. ÚVOD

1. Európska komisia 16. júla 2025 prijala návrh viacročného finančného rámca na obdobie po roku 2027 vrátane návrhu Nástroja na prepájanie Európy (NPE). Cieľom návrhu o NPE je poskytnúť právny základ na obdobie 2028 – 2034 pre investície do transeurópskych sietí pre dopravnú a energetickú infraštruktúru vrátane vojenskej mobility a cezhraničných energetických projektov, najmä v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

2. Pokiaľ ide o dopravu, cieľom návrhu o NPE je:

- a) prispieť k dokončeniu transeurópskej dopravnej siete (ďalej len „TEN-T“) so zameraním najmä na projekty infraštruktúry so silným cezhraničným rozmerom;
- b) prispieť k dokončeniu inteligentnej, odolnej, bezpečnej, interoperabilnej, dekarbonizovanej a udržateľnej TEN-T;
- c) investovať do cezhraničných spojení s tretími krajinami, ktoré realizujú orientačné mapy TEN-T;
- d) prispôsobiť TEN-T dvojakému použitiu dopravnej infraštruktúry s cieľom zlepšiť civilnú aj vojenskú mobilitu v celej EÚ.

3. Pokiaľ ide o energetiku, cieľom návrhu o NPE je:

- a) v rámci hlavného cieľa prispieť k rozvoju projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme v súlade s nariadením o TEN-E, a tak podporiť dosiahnutie vnútorného trhu a dobudovanie energetickej únie podporou projektov cezhraničnej infraštruktúry v EÚ a so susednými tretími krajinami;
- b) zlepšiť interoperabilitu sietí, uľahčiť dekarbonizáciu hospodárstva, odstrániť úzke miesta v prepojení, podporiť ochranu a odolnosť kritickej infraštruktúry a zaistiť bezpečnosť dodávok;
- c) uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v energetike najmä prostredníctvom podpory cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov alebo prostredníctvom mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov zriadeného podľa nariadenia 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy.

II. SÚČASNÝ STAV ROKOVANÍ V RADE

4. Komisia 22. júla 2025 predložila návrh o NPE a sprievodné posúdenie vplyvu na zasadnutí pracovnej skupiny pre dopravu – intermodálne otázky a siete.
5. S cieľom koordinovať a organizovať prácu Rady a v súlade s článkom 19 ods. 3 rokovacieho poriadku Rady Výbor stálych predstaviteľov na svojom zasadnutí 3. septembra 2025 schválil zriadenie ad hoc pracovnej skupiny pre Nástroj na prepájanie Európy¹. Táto ad hoc pracovná skupina sa v období od 10. septembra do 19. novembra 2025 stretla šesťkrát a rokovala o kompromisných zneniach predsedníctva.
6. Predsedníctvo na základe pripomienok, ktoré členské štáty predložili na zasadnutí *ad hoc* pracovnej skupiny 19. novembra 2025, ďalej zrevidovalo kompromisné znenie, o ktorom 3. decembra 2025 rokoval Výbor stálych predstaviteľov. z rokovaní vyplynula široká podpora kompromisného znenia predsedníctva, pričom bolo potrebných len niekoľko úprav.
7. Zmeny oproti návrhu Komisie sú vyznačené tučným a podčiarknutým písmom v prípade doplneného textu a symbolom [...] v prípade vypusteného textu. Zmeny oproti poslednému dokumentu predloženému Výboru stálych predstaviteľov 3. decembra 2025 sú dodatočne vyznačené kurzívou.

¹ ST 11716/25.

III. HLAVNÉ PRVKY KOMPROMISU PREDSEDNÍCTVA

8. Keďže návrh o NPE súvisí s budúcim VFR, všetky ustanovenia, ktoré majú vplyv na rozpočet alebo sú horizontálnej povahy, sa ponechali bokom a uviedli sa v zátvorkách, a teda sa vylúčili z čiastočného všeobecného smerovania, kým sa nedosiahne ďalší pokrok v súvislosti s VFR. Tieto ustanovenia, ktoré sa v texte uvádzajú v hranatých zátvorkách, sa týkajú odkazu na finančné krytie v bežných cenách a na deflátor (odôvodnenie 1), odkazov na nástroj ECF InvestEU a mechanizmus vykonávania programu Globálna Európa (odôvodnenia 19 a 20), odkazu na nariadenie o výkonnosti (odôvodnenie 28), trvania programu (článok 1), rozpočtu (článok 4), podpory, ktorá sa má poskytovať prostredníctvom nástroja InvestEU a mechanizmu vykonávania programu Globálna Európa (článok 8 ods. 3 až 5), a rôznych mier spolufinancovania (článok 10 ods. 6 až 8). Ustanovenia v zátvorkách možno v prípade potreby preskúmať na základe pokroku v rokovaníach.
9. V kompromisnom znení predsedníctva sa tiež neberú do úvahy otázky súvisiace s ďalším pevne stanoveným vyčleňovaním investícií a geografickou rovnováhou, ktoré boli označené za prierezové a presahujúce rámec programu NPE.
10. Zmeny horizontálnych ustanovení:
 - a) **ciele programu** – článok 3 – väčší dôraz sa kládol na príspevok NPE k dekarbonizácii, integrácii a konkurencieschopnosti jednotného trhu. Do odôvodnení sa vložili konkrétne formulácie, ktorými sa zdôraznilo, že pri posudzovaní cezhraničného rozmeru projektov je potrebné zohľadniť geografickú špecifickosť každého členského štátu;
 - b) **tretie krajiny pridružené k programu** – článok 7 – hoci sa priamo v tomto článku nerobili žiadne zmeny, do odôvodnenia 31 sa doplnili objasnenia existujúceho spôsobu fungovania, a to aj pokiaľ ide o význam zachovania rovnakých podmienok;

- c) **oprávnenosť** – článok 9 – článok bol prepracovaný s cieľom zlepšiť právnu spoľahlivosť a zrozumiteľnosť tým, že sa v ňom objasňujú kritériá oprávnenosti a stanovuje sa obsah pracovných programov. Doplnil sa nový článok 9a o kritériách na vyhodnotenie návrhov s cieľom i) objasniť, že uvedené kritériá sa stanovia v pracovných programoch (a môžu byť podrobnejšie opísané v dokumentoch týkajúcich sa postupu udeľovania), a ii) stanoviť prvky, ktoré môže Komisia zvážiť pri stanovovaní takýchto kritérií. Tieto zmeny sa odrážajú aj v odôvodnení 24. Okrem toho sa vypustil odsek 7, keďže by sa mohol vykladať spôsobom, ktorý by výrazne obmedzil možnosť požiadať o financovanie projektov infraštruktúry, najmä tých, ktoré majú predchádzajúce záväzky vnútroštátneho financovania;
- d) **súlad s ostatnými programami VFR** – článok 12 ods. 3a – vložilo sa ustanovenie s cieľom zohľadniť potrebu súdržnosti a komplementárnosti medzi pracovnými programami, ktorými sa vykonáva program NPE, a Európskym fondom pre konkurencieschopnosť, ktoré by spolu s plánmi národných a regionálnych partnerstiev mali zabezpečiť lepšie plnenie finančných potrieb členských štátov súvisiacich s projektmi infraštruktúry. Ďalšie prvky týkajúce sa operačnej súdržnosti sú uvedené v článkoch a odôvodneniach kompromisného znenia v zátvorkách;
- e) **doplňujúce pravidlá pre granty** – článok 10 – doplnili sa vysvetlenia s cieľom zabezpečiť riadne zapojenie prijímateľov grantov v prípade zníženia alebo ukončenia grantu;
- f) **komitológia** – články 12, 12a a 15 – s cieľom zabezpečiť riadne zapojenie členských štátov do tvorby pracovných programov a výberu projektov na financovanie z NPE sa konzultačný postup nahradil postupom preskúmania. Okrem toho sa do znenia vložila doložka o nevydaní stanoviska, pokiaľ ide o prijatie pracovných programov.

11. Zmeny ustanovení týkajících sa dopravy:

- a) vymedzenie pojmov – článok 2 – objasnilo alebo doplnilo sa niekoľko vymedzení pojmov vrátane pojmov „dopravná infraštruktúra s dvojakým použitím“ a „globálny projekt“;
- b) ciele programu – článok 3 – v odseku 2 písm. a) bode i) bode 1 sa uviedol výslovný odkaz na **európske dopravné koridory** s cieľom objasniť rozsah projektov, ktoré by mohli byť oprávnené na financovanie;
- c) **oprávnenosť (projektov vojenskej mobility)** – článok 9 ods. 4 a ods. 8 a odôvodnenie 24 – zdôraznil sa význam náležitého zohľadnenia bezpečnosti a verejného poriadku počas postupov udeľovania;
- d) po rozsiahlych konzultáciách sa zmenila **príloha** s orientačným zoznamom projektov spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom, najmä s cieľom zohľadniť: i) rôzne technické úpravy, ii) zahrnutie nových cezhraničných úsekov, ktoré neboli uvedené v pôvodnom návrhu Komisie, iii) rozšírenie určitých existujúcich úsekov v prípade vysokorýchlostných železníc. v odôvodnení 4 sa zároveň zdôraznilo, že príloha je len ilustračná, a teda ňou nie je dotknutý výber projektov na spolufinancovanie z NPE ani sa ňou nestanovujú finančné záväzky na strane členských štátov.

12. Zmeny ustanovení týkajících sa energetiky:

- a) v novom odôvodnení sa objasňuje **prepojenie medzi posilnením a dostupnosťou vnútornej siete a cezhraničnou prenosovou kapacitou**;
- b) vložilo sa osobitné znenie s cieľom zabezpečiť, aby **sa zohľadnili** geografické špecifiká členských štátov **vrátane ostrovných členských štátov**;
- c) **vymedzenie pojmov** – článok 2 – vymedzenie cezhraničného projektu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov sa upravilo tak, aby sa v príslušných prípadoch zohľadnilo **pripojenie do distribučnej alebo prenosovej sústavy** pod podmienkou, že tvorí neoddeliteľnú súčasť projektu. Táto zmena sa vzťahuje aj na projekty úložiska vymedzené v tomto článku;

- d) **ciele programu** – článok 3 – v odseku 2 písm. b) bode i) sa výslovne zdôraznila **ústredná úloha projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme**. Vložilo sa **odstránenie úzkych miest v prepojení** a k odolnosti energetickej infraštruktúry sa pridala **ochrana kritickej energetickej infraštruktúry**. Ochrana kritických energetických infraštruktúr sa zohľadňuje aj v odôvodneniach. Rozsah pôsobnosti článku 3 ods. 2 písm. b) bodu ii) sa ďalej objasnil, pokiaľ ide o cieľ podporovať cezhraničnú spoluprácu v oblasti energetiky, t. j. najmä projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;
- e) v článku 3 ods. 2 písm. b) bode ii) sa okrem toho objasnilo, že projekty, ktoré možno podporiť prostredníctvom mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov, zahŕňajú aj uskladňovanie, ak sú splnené podmienky v súlade s článkom 33 nariadenia (EÚ) 2018/1999;
- f) **cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov** – článok 11 – odsek 2 sa upravil tak, aby sa k prínosom cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov pridala dekarbonizácia, flexibilita systému a uskladňovanie. Takéto projekty sa posudzujú aj z hľadiska potenciálnych osobitných prínosov, ak sú neoddeliteľne spojené s rozširovaním cezhraničných energetických sietí. Toto sa odzrkadlilo v odseku 4;

- g) **pridelenie maximálne 5 % rozpočtu programu do mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov** – článok 11 – odsek 5 sa upravil s cieľom doplniť, že finančné prostriedky sa môžu prideliť aj vtedy, keď umožnia financovať projekty, ktoré prispievajú k **nákladovo efektívnej integrácii obnoviteľných zdrojov energie do energetického systému**. Okrem toho, ak bol 5 % príspevok do mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov plne pridelený do 1. januára 2031, Komisia môže rozhodnúť o pridelení ďalšieho príspevku nepresahujúceho 5 % zostávajúceho rozpočtu tohto programu (nový odsek 5a). Komisia predtým vyhodnotí uplatnenie cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na trhu a dopyt po nich, ako aj fungovanie mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov. Táto zmena sa odráža aj v odôvodneniach;
- h) **pracovné programy** – článok 12 – doplnil sa nový odsek 2 písm. a), aby sa v pracovných programoch v odvetví energetiky jasnejšie zohľadnili projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme, ktorých cieľom je lepšia integrácia vnútorného trhu s energiou, ukončenie energetickej izolácie a odstránenie úzkych miest v prepojení elektrických sietí. Táto zmena sa odráža aj v odôvodneniach;
- i) Do článku 12 sa tiež vložil odsek 2 písm. b), aby sa v pracovných programoch uvádzali odhadované sumy na špecifické ciele v oblasti energetiky s prihliadnutím na vývoj v oblasti energetickej politiky EÚ, napríklad na rámec pre dekarbonizáciu energetického systému. Táto zmena sa odráža v odôvodneniach 10 a 18.
13. Znenie obsahuje aj opravy, ktoré sa doň zaviedli po zasadnutí Výboru stálych predstaviteľov 3. decembra 2025. Tieto opravy nemenia význam textu. Harmonizujú termíny a pravopis použitý v texte.

IV. PRESKÚMANIE OSTATNÝMI INŠTITÚCIAMI

14. Na strane EP čaká návrh na rozhodnutie výboru. Za návrh sú spoločne zodpovedné Výbor pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE) a Výbor pre dopravu a cestovný ruch (TRAN). Spravodajkyňou výboru ITRE je Kamila GASIUKOVÁ-PIHOWICZOVÁ (PL, PPE) a výboru TRAN Oihane AGIRREGOITIA MARTÍNEZOVÁ (ES, Renew), ktoré boli vymenované 3. októbra 2025. o stanovisko boli požiadané tri výbory: bezpečnosť a obrana (SEDE), životné prostredie, klíma a bezpečnosť potravín (ENVI) a regionálny rozvoj (REGI). Výbor pre rozpočet (BUDG) by mal vypracovať rozpočtové posúdenie. Očakáva sa, že Európsky parlament prijme svoju správu v polovici roka 2026.
15. Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov v súčasnosti pripravujú stanoviská k tomuto legislatívnemu návrhu.

V. ZÁVER

16. Rada sa vyzýva, aby na základe znenia uvedeného v prílohe k tejto poznámke prijala čiastočné všeobecné smerovanie.
17. Toto čiastočné všeobecné smerovanie bude predstavovať mandát Rady na rokovania s Európskym parlamentom v rámci riadneho legislatívneho postupu.

2025/0221 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU a RADY,

ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy na obdobie 2028 – 2034, mení nariadenie (EÚ) 2024/1679 a zrušuje nariadenie (EÚ) 2021/1153

EURÓPSKY PARLAMENT a RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 172 prvý odsek a článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

¹ *Ú. v. EÚ L..., s.

² *Ú. v. EÚ L..., s.

- (1) Týmto nariadením sa zriaďuje program Nástroj na prepájanie Európy (ďalej len „program“) s cieľom urýchliť investície v oblasti transeurópskych dopravných a energetických sietí a posilniť účinok financovania z verejného a zo súkromného sektora a zároveň zvýšiť právnu istotu a dodržať zásadu technologickej neutrality. Jeho cieľom je tiež uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, napríklad prostredníctvom podpory cezhraničných projektov. v tejto súvislosti by mal program uľahčiť úplné využitie synergií medzi odvetviami dopravy a energetiky, a zvýšiť tak efektívnosť opatrení Únie a umožniť optimalizáciu nákladov na realizáciu. [Týmto nariadením sa stanovuje finančné krytie programu. Na účely tohto nariadenia sa bežné ceny vypočítajú použitím pevného 2 % deflátora.]
- (2) Efektívna preprava osôb³ a tovaru je základným pilierom fungovania Únie, ktorý zohráva kľúčovú úlohu pri podpore konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu, zabezpečovaní súdržnosti a dosahovaní cieľov v oblasti klímy a životného prostredia. Možnosť voľného a efektívneho pohybu občanov a tovaru na dobre prepojenom a dokončenom jednotnom trhu zvyšuje prepojenosť, zabezpečuje prístup k pracovným miestam a službám a podporuje miestne hospodárstva a obchod. Dekarbonizovaný a udržateľný dopravný systém je zároveň podmienkou splnenia klimatických cieľov Únie a riešenia strategickej a neudržateľnej závislosti hospodárstva Únie od fosílnych palív. Efektívna a bezpečná nákladná doprava je nevyhnutná na zásobovanie občanov potrebným tovarom, na udržanie chodu nášho hospodárstva a na podporu našej vojenskej bezpečnosti. v Draghiho správe o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti⁴ sa uznáva význam zvýšenia investícií do dopravnej infraštruktúry a zdôrazňuje sa potreba integrovaného multimodálneho dopravného trhu, ako aj veľký dopyt po dekarbonizácii a čistých riešeniach. Vyzýva sa v nej na posilnenie digitalizácie v Únii v kľúčových hospodárskych odvetviach, akým je napríklad doprava. v správe Lettu o budúcnosti vnútorného trhu sa vyzdvihuje odvetvie dopravy ako kľúčová oblasť, v ktorej je nevyhnutná hlbšia európska integrácia, aby sa plne využil potenciál vnútorného trhu.

³ Vrátane osôb so zníženou pohyblivosťou a zdravotným postihnutím.

⁴ Mario Draghi, a *competitiveness strategy for Europe* (Stratégia konkurencieschopnosti pre Európu), september 2024, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en.

Zdôrazňuje sa v nej najmä potreba dobudovať sieť TEN-T a vyzdvihujú sa možnosti celoeurópskej vysokorýchlostnej železničnej siete, ktorá by znamenala revolúciu v európskom cestovaní a urýchlila integráciu Únie. Niinistô vo svojej správe o civilnej a vojenskej pripravenosti Európy zdôrazňuje význam dopravných koridorov s dvojakým využitím pre vojenské presuny a dodávateľské reťazce a odolnosť dopravnej infraštruktúry proti zmene klímy, ako aj potrebu bezpečných námorných zásobovacích trás používaných pre vonkajší obchod Únie.

- (3) Únia by mala uľahčovať projekty v znevýhodnených, menej prepojených, vo vidieckych, v ostrovných, pobrežných, okrajových, preťažených, najvzdialenejších alebo izolovaných regiónoch a **členských štátoch, ako aj ostrovných členských štátoch**, aby sa **znižila energetická izolácia** a umožnil prístup k transeurópskym energetickým a dopravným sieťam a zároveň aby to prinieslo výhody celej Únii z hľadiska bezpečnosti, konkurencieschopnosti a sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti. v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1679⁵ sa identifikuje infraštruktúra transeurópskej dopravnej siete, špecifikujú sa požiadavky, ktoré má splňať, a stanovujú sa opatrenia na ich realizáciu. v uvedenom nariadení sa stanovuje dobudovanie základnej siete transeurópskej dopravnej siete do roku 2030 a rozšírenej základnej siete do roku 2040 prostredníctvom vytvorenia novej infraštruktúry, ako aj výraznej modernizácie a obnovy existujúcej infraštruktúry. Výsledkom bude vysokovýkonná sieť pre osobnú a nákladnú dopravu.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1679 z 13. júna 2024 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete, o zmene nariadenia (EÚ) 2021/1153 a nariadenia (EÚ) č. 913/2010 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1315/2013 (Ú. v. EÚ L, 2024/1679, 28.6.2024).

(4) V záujme dosiahnutia cieľov stanovených v nariadení (EÚ) 2024/1679 je potrebné finančne podporovať rozvoj **projektov spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom prostredníctvom novej alebo modernizovanej infraštruktúry vrátane odstránenia chýbajúcich prepojení. Takýto cezhraničný rozmer majú európske dopravné koridory vrátane železničných úsekov a úsekov vnútrozemských vodných ciest, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu. Táto príloha obsahuje aj ďalšie projekty týkajúce sa súhrnnej siete, ako aj [...] prístavov, ktoré majú spolu so [...] svojimi spojeniami s vnútrozemím cezhraničný rozmer. Orientačný zoznam projektov spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom uvedený v prílohe je ilustračný, nepreferenčný a nie je ním dotknutý článok 8 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2024/1679. Projekty spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom, ktoré nie sú uvedené v prílohe, nie sú vylúčené z podpory v rámci tohto programu pod podmienkou, že spĺňajú príslušné kritériá. Pri posudzovaní cezhraničného rozmeru projektov oprávnených na financovanie v rámci tohto programu by sa mala zohľadniť geografická špecifickosť každého členského štátu, najmä ostrovných členských štátov. [...]**

(4a) Program by mal podporovať rozvoj inteligentnej, odolnej a udržateľnej siete TEN-T. Inteligentná sieť TEN-T by mala byť vybavená interoperabilnými a digitálnymi systémami riadenia dopravy, ako sú ERTMS, ITS, SESAR, VTMS a RIS. Odolná sieť TEN-T by mala byť pripravená čeliť meniacemu sa klimatickému a geopolitickému kontextu, ako aj prírodným nebezpečenstvám, hybridným a kybernetickým hrozbám, katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou a narušeniam. Udržateľná sieť TEN-T by mala umožniť dekarbonizovanú dopravu, napríklad prostredníctvom zavádzania alternatívnych palív. Diaľková doprava je okrem toho nedostatočne interoperabilná a chýba jej infraštruktúra umožňujúca bezpečnú prevádzku; cieľom programu by malo byť aj riešenie týchto otázok. [...]

- (4b) [...] **A**kcie podporované programom by [...] v príslušných prípadoch [...] **mali byť** v súlade s pracovnými plánmi koridorov vypracovanými v súlade s článkom 54 nariadenia (EÚ) 2024/1679 a s celkovým rozvojom siete z hľadiska výkonnosti a interoperability.
- (5) V spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030⁶ sa vojenská mobilita uznáva za základný faktor umožňujúci európsku bezpečnosť a obranu a zdôrazňuje sa pridaná hodnota Únie pri podpore infraštruktúry s dvojakým použitím pre mobilitu. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153⁷ po prvý raz obsahovalo vyhradený finančný balík na rozvoj dopravnej infraštruktúry s dvojakým využitím pre civilnú obranu. Je nevyhnutné, aby dopravná infraštruktúra Únie umožňovala rýchly a efektívny presun vojenského personálu, materiálu a vybavenia po zemi, vo vzduchu a po vode. Preto by sa mala [...] modernizovať infraštruktúra všetkých druhov dopravy, aby spĺňala vojenské požiadavky. Program by sa mal usilovať o komplementárnosť s osobitnými činnosťami podporovanými v rámci Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (aj so zreteľom na dôležité projekty spoločného európskeho záujmu), a to najmä s cieľom posilniť prístup členských štátov k spôsobilostiam vojenskej mobility a ich dostupnosť a podporiť rozvoj digitálnych riešení na uľahčenie vojenskej mobility, ako aj opatrenia podporované v rámci plánov národného a regionálneho partnerstva.

⁶ Spoločná biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030 [JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025].

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

- (6) V oblasti vojenskej mobility je cieľom programu prispieť k umožneniu rýchlej a rozsiahlej prepravy vojenského vybavenia a personálu v rámci EÚ s prihliadnutím na vojenské odborné znalosti na úrovni EÚ. Program by mal byť v súlade s úsilím EÚ o zvýšenie obrannej pripravenosti EÚ, ako sa uvádza v spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030, a **mal by plne rešpektovať zvrchovanosť členských štátov EÚ nad ich štátnym územím a vnútroštátne rozhodovacie postupy týkajúce sa vojenskej mobility. Program by sa mal zamerať na akcie súvisiace so štyrmi prioritnými koridormi vojenskej mobility EÚ určenými v prílohe II k vojenským požiadavkám na vojenskú mobilitu v rámci EÚ i mimo nej, ktoré Rada schválila 17. marca 2025, a v každej ďalšej revízii, ktorá sa následne schváli. Tým by sa nemala vylúčiť možnosť podporovať iné akcie v oblasti infraštruktúry s dvojakým použitím v súlade s kritériami stanovenými v tomto nariadení.**
- (7) Únia vyvinula vlastné vesmírne systémy pre určovanie polohy, navigáciu a určovanie času (PNT) (Galileo, EGNOS a LEO PNT), program pozorovania a monitorovania Zeme (Copernicus, EOGS) a bezpečnú konektivitu (GOVSATCOM a IRIS²). Všetky ponúkajú moderné služby, ktoré prinášajú dôležité ekonomické výhody verejným a súkromným používateľom. Každá dopravná alebo energetická infraštruktúra financovaná z nástroja NPE, ktorá využíva technológiu PNT alebo služby pozorovania Zeme, by preto mala byť s týmito systémami technicky kompatibilná. Na zabezpečenie takejto kompatibility môže pracovný program v relevantných prípadoch zabezpečiť, aby akcie podporované z nástroja NPE, ktoré zahŕňajú technológiu PNT, technológie konektivity alebo pozorovania, boli technicky kompatibilné s vesmírnymi systémami EÚ.
- (8) V stratégii PROTECT EU sa zdôrazňuje, že bezpečnosť je základom, na ktorom sú postavené všetky naše slobody, a vychádza sa z toho, že bezpečnosť musí byť súčasťou všetkých politík EÚ.

(9) Rozšírenie a modernizácia energetickej infraštruktúry je nevyhnutnou podmienkou skutočnej energetickej únie, ktorá je úplná a vzájomne prepojená a zabezpečuje energetickú bezpečnosť a nezávislosť Únie, cenovú dostupnosť energie, konkurencieschopnosť priemyslu a zároveň plní ciele Únie v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050. Energetické siete sú potrebné na zavádzanie ďalšej výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane výroby energie na mori, na podporu dekarbonizácie a elektrifikácie priemyslu a na zabezpečenie dobre fungujúceho, **flexibilného** a konkurencieschopného vnútorného trhu s energiou, ktorý poskytuje bezpečné a cenovo dostupné dodávky energie, **a to aj prepájaním oblastí s vysokým potenciálom výroby energie s budúcim dopytom.** v Draghiho správe sa tiež uznáva význam zvýšenia investícií do energetickej infraštruktúry. v Draghiho správe sa poukazuje najmä na investície do energetických sietí a potrebu rýchleho rozšírenia cezhraničnej energetickej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť integráciu energie z obnoviteľných zdrojov do európskeho systému a dekarbonizáciu európskeho priemyslu. v Dohode o čistom priemysle⁸ a v Akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu⁹ Komisia zdôraznila kľúčovú úlohu dobudovania energetickej únie prostredníctvom investícií do energetickej infraštruktúry a cezhraničných sietí a **ich realizácie** pre zabezpečenie konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a prosperity ľudí, ako aj cenovej dostupnosti a bezpečnosti dodávok energie. v Akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu sa uvádza, že z prechodu na čistú energiu by mal mať prospech každý človek, komunita a podnik. Podľa monitorovacej správy o elektrickej infraštruktúre¹⁰ Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky budú potreby cezhraničnej kapacity do roku 2030 predstavovať 66 GW, z čoho 32 GW v súčasnosti nie je pokrytých. Podpora cezhraničných projektov v rámci programu bude zohrávať dôležitú úlohu pri riešení tohto nedostatku.

⁸ COM/2025/85 final.

⁹ COM/2025/79 final.

¹⁰ Agentúra ACER: *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system* (Rozvoj elektrickej infraštruktúry na podporu konkurencieschopného a udržateľného energetického systému), monitorovacia správa z roku 2024, https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf.

- (10) Osobitná pozornosť by sa mala venovať cezhraničným energetickým prepojeniam vrátane komplexných projektov, ako sú hybridné prepojenia, vrátane tých, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľa 15 % prepojenia elektrických sietí do roku 2030 stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999¹¹. **Komisia v Akčnom pláne pre cenovo dostupnú energiu zdôraznila, že ambiciózna elektrifikácia energetického systému a rozšírenie čistých zdrojov výroby zvýšia energetickú efektívnosť celého odvetvia energetiky, pomôžu dekarbonizovať odvetvia priemyslu a mobility a pomocou iných riešení aj odvetvia vykurovania a chladenia a podporia zavádzanie čistej a domácej výroby energie, a oznámila, že v roku 2026 prijme akčný plán elektrifikácie.**
- (11) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869¹² sa stanovujú usmernenia pre včasný rozvoj a interoperabilitu transeurópskej energetickej infraštruktúry. Stanovuje sa v ňom identifikácia projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme a určujú sa podmienky oprávnenosti týchto projektov na finančnú pomoc Únie. Projekty spoločného záujmu a projekty vo vzájomnom záujme však vzhľadom na svoj cezhraničný charakter nielenže vytvárajú významné pozitívne externality a podporujú solidaritu, ale pre realizátorov projektov znamenajú aj špecifické výzvy, a to z dôvodu ich multijurisdikčnej povahy, koordinačných problémov a často asymetrického rozdelenia nákladov a prínosov **medzi hostiteľské krajiny aj mimo nich.**

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/869 z 30. mája 2022 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 715/2009, (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943 a smernice 2009/73/ES a (EÚ) 2019/944 a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 347/2013 (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

Vyžadujú si preto podporu na úrovni Únie a **mal by sa na ne klásť osobitný dôraz v rámci energetických cieľov tohto programu, v súlade s rozdelením finančných prostriedkov uvedeným v nariadení (EÚ) 2021/1153. Podobne ako v prípade Nástroja na prepájanie Európy na roky 2021 – 2027 by Komisia mala pravidelne posudzovať čerpanie finančných prostriedkov v rámci energetických cieľov tohto programu s cieľom zabezpečiť primerané rozšírenie v súlade s dopytom na trhu a potrebou dobudovať energetickú úniu.**

- (12) V oblasti energetiky je cieľom programu prispieť k vývoju projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme s cieľom podporiť integráciu trhu s energiou a cezhraničnú interoperabilitu energetických sietí. Okrem toho je cieľom programu uľahčiť dekarbonizáciu, **znižit' energetickú izoláciu a odstrániť úzke miesta v prepojení,** podporiť energetickú efektívnosť a zabezpečiť bezpečnosť dodávok a uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti energetiky vrátane výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj skladovacích zariadení, ktoré nespĺňajú kritériá oprávnenosti podľa nariadenia (EÚ) 2022/869. **Pri posudzovaní cezhraničného rozmeru projektov oprávnených na financovanie v rámci tohto programu, ako aj pri posudzovaní energetickej izolácie, zraniteľnosti a bezpečnosti dodávok energie by sa mala zohľadniť geografická špecifickosť každého členského štátu, najmä ostrovných členských štátov. [...]** Zároveň by sa mali zohľadniť záujmy všetkých zainteresovaných strán, ktoré by mohli byť ovplyvnené, a **mala by sa vykonať analýza nákladov a prínosov projektov.**
- (13) Cezhraničná spolupráca medzi členskými štátmi alebo medzi členskými štátmi a tretími krajinami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je kľúčom k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti dekarbonizácie, konkurencieschopnosti, dobudovania vnútorného trhu s energiou a bezpečnosti dodávok nákladovo efektívnym a udržateľným spôsobom. Cieľom programu je riešiť riziko, že cezhraničná spolupráca zostane bez finančnej pomoci Únie na nedostatočnej úrovni.

- (14) Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mali priniesť úspory nákladov na zavádzanie a **integráciu** energie z obnoviteľných zdrojov v celej Únii alebo iné prínosy pre **dekarbonizáciu**, systémovú integráciu, **uskladňovanie a flexibilitu systému**, bezpečnosť dodávok, konkurencieschopnosť alebo inovácie [...]. Pri výbere projektov by Komisia mala zvážiť najmä ich prínos k ďalšej integrácii vnútorného trhu Únie s energiou a podľa možnosti sa snažiť zohľadniť geografickú rovnováhu. **Opatrenia pre cezhraničné projekty zamerané na uskladňovanie energie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by sa nemali obmedzovať na susedné členské štáty a fyzické dodávanie energie alebo poskytovanie služieb flexibility.** v prípade grantov na práce by mal žiadateľ preukázať potrebu prekonať zlyhania trhu alebo finančné prekážky, ako sú nedostatočná komerčná životaschopnosť, vysoké počiatočné náklady alebo nedostatok trhového financovania.
- (15) Program by mal umožniť prevod finančných prostriedkov do mechanizmu Únie na **financovanie** energie z obnoviteľných zdrojov zriadeného článkom 33 nariadenia (EÚ) 2018/1999¹³, aby sa zabezpečil príspevok k podpornému rámcu stanovenému v článku 3 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001¹⁴, **vrátane technickej a administratívnej pomoci pri implementácii mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov.** Tento prevod sa môže týkať aj projektov, ktoré patria do vymedzenia cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Komisia by sa mala v relevantných prípadoch snažiť uprednostniť takúto finančnú podporu pre projekty, ktoré posilňujú ďalšiu integráciu vnútorného trhu Únie s energiou vrátane cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Text s významom pre EHP).

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

Ak sa finančné prostriedky prevedené do mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov plne pridelia do 1. januára 2031, Komisia môže previesť ďalších 5 % zostávajúceho rozpočtu tohto programu plánovaného na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b), a to na základe dôkladného hodnotenia uplatnenia cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na trhu a dopytu po nich, pričom sa zohľadní potreba dostupných finančných prostriedkov nevyhnutných na podporu rozvoja projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme v súlade s cieľmi programu podľa článku 3 ods. 2 písm. b) ako hlavného cieľa.

- (16) Mali by sa zabezpečiť synergie medzi rozvojom transeurópskych sietí v oblasti dopravy a energetiky a cezhraničnými projektmi v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov so silným cezhraničným vplyvom podporovanými z nástroja NPE a projektmi v oblasti dopravy a energetiky v rámci plánov národných a regionálnych partnerstiev, rámcového programu pre výskum a inovácie a Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť. Synergie by mohli znamenať aj podporu dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu zameraných na cezhraničnú infraštruktúru v odvetví dopravy a energetiky.

(16a) Rozšírenie, posilnenie a dostupnosť vnútornej sieťovej infraštruktúry má zásadný význam pre zabezpečenie primeraného a spoľahlivého využívania cezhraničnej prenosovej kapacity, odstraňovanie úzkych miest infraštruktúry, ako sú štrukturálne preťaženia vo vnútroštátnych elektrizačných sústavách, podporu ďalšej integrácie vnútorného trhu s energiou a dokončenie energetických koridorov, čím sa v konečnom dôsledku prispeje k realizácii energetickej únie a dostupným cenám energie a podporí konkurencieschopnosť Únie. v súlade s nariadením (EÚ) 2022/869 možno vnútroštátne projekty v oblasti infraštruktúry s významným cezhraničným vplyvom klasifikovať ako projekt spoločného záujmu alebo projekt vo vzájomnom záujme s cieľom účinne podporiť a umožniť cezhraničnú prepojenosť bez toho, aby bolo dotknuté cezhraničné rozdelenie nákladov.

(16b) Je naliehavo potrebná ochrana kritickej dopravnej a energetickej infraštruktúry na zaistenie bezpečnosti a pokračovania dodávok energie v Únii. v reakcii na vznikajúce hrozby sa opatrenia na ochranu kritickej energetickej infraštruktúry líšia svojim rozsahom, povahou a naliehavosťou. Ochranné opatrenia na zabezpečenie odolnosti a spoľahlivosti pri vypracúvaní projektov a modernizácii, a to vrátane opatrení týkajúcich sa kybernetickej bezpečnosti, majú osobitný význam v prípade projektov cezhraničnej infraštruktúry v Únii a mali by sa zväžiť v súvislosti s vypracúvaním projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme, a to pri plnom rešpektovaní zvrchovanosti členských štátov EÚ nad ich národnými bezpečnostnými záujmami.

(17) Program by sa mal tiež usilovať o súdržnosť s akciami financovanými v rámci programu Globálna Európa. Je dôležité, aby transeurópske dopravné a energetické siete boli dobre prepojené s tretími krajinami. v príslušných politických rámcoch sa určujú projekty spoločného záujmu členských štátov a tretích krajín alebo projekty vo vzájomnom záujme, ktoré sú prioritou pre dopravné a energetické prepojenia z týchto tretích krajín a do nich. v prípade týchto projektov by mala byť podpora poskytovaná v rámci programu úzko koordinovaná s podporou poskytovanou v rámci programu Globálna Európa. v oblasti dopravy by sa mali uprednostniť cezhraničné úseky s **tretími krajinami** uvedené v prílohe k tomuto nariadeniu, **aby sa zabezpečila realizácia orientačnej siete TEN-T, ako sa stanovuje v prílohe IV k nariadeniu (EÚ) 2024/1679.**

(18) V rýchlo sa meniacom hospodárskom, sociálnom a geopolitickom prostredí ukázali nedávne skúsenosti potrebu pružnejšieho viacročného finančného rámca a programov Únie. Na tento účel a v súlade s cieľmi nástroja NPE by sa pri financovaní mali náležite zohľadniť vyvíjajúce sa politické potreby a priority Únie, ako sa uvádza v príslušných dokumentoch uverejnených Komisiou, v záveroch Rady a uzneseniach Európskeho parlamentu, pričom by sa mala zabezpečiť dostatočná predvídateľnosť plnenia rozpočtu. **Pri vykonávaní špecifických cieľov nástroja NPE v oblasti energetiky prostredníctvom pracovných programov by sa mali uviesť odhadované sumy na špecifické ciele v oblasti energetiky.**

- (19) [S cieľom zabezpečiť konzistentnosť by sa rozpočtová záruka a finančné nástroje v rámci programu vrátane prípadov, keď sa kombinujú s inými formami nenávratnej podpory v rámci operácií kombinovaného financovania, mali vykonávať v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja ECF InvestEU a mechanizmov vykonávania programu Globálna Európa prostredníctvom dohôd uzavretých pre tento druh podpory v rámci nástroja ECF InvestEU a mechanizmov vykonávania programu Globálna Európa.]
- (20) [Ak sa má podpora Únie v rámci programu poskytovať vo forme rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja vrátane prípadov, keď sa kombinuje s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, je potrebné, aby sa takáto podpora poskytovala výlučne prostredníctvom nástroja ECF InvestEU a mechanizmov vykonávania programu Globálna Európa v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja ECF InvestEU a mechanizmov vykonávania programu Globálna Európa.] v prípade nástroja ECF InvestEU, ktorým sa plnia ciele tohto programu, by mala byť všetkým členským štátom na ich žiadosť k dispozícii podpora vo forme konzultácií. Takáto podpora by mohla zahŕňať budovanie kapacít, podporu identifikácie, prípravy a realizácie projektov, ako aj poradenstvo v oblasti finančných nástrojov a investičných platforiem.
- (21) Program by mal optimalizovať využívanie dostupných finančných prostriedkov prostredníctvom dôkladného monitorovania poskytnutých finančných prostriedkov a prípadného uplatňovania zníženia alebo ukončenia grantov. To by malo umožniť prerozdelenie rozpočtu určeného na akciu, ktorý počas určeného časového rámca zostal nevyužitý, na iné akcie patriace do rozsahu pôsobnosti tohto programu.

- (22) Vzhľadom na rozsah potrebných prác sa môže stať, že pri realizácii cezhraničného úseku sa súbežne vykonáva niekoľko činností, ktoré sú podporované prostredníctvom rôznych dohôd o grante, ale prispievajú k rovnakému cieľu, ktorý sa nazýva „globálny projekt“. s cieľom prispieť k efektívnejšiemu využívaniu zdrojov Únie a zabezpečiť, aby sa dôležité ciele v oblasti infraštruktúry mohli dosiahnuť v plnom rozsahu, by mal program umožniť presmerovanie dostupných finančných prostriedkov v rámci rovnakého globálneho projektu. Bez toho, aby bolo dotknuté použitie súťažných postupov v súlade s článkom 192 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509¹⁵ a okrem ustanovení článku 198 uvedeného nariadenia, by malo byť možné udeliť takéto presmerovanie finančných prostriedkov prostredníctvom zmien pôvodných akcií za podmienok stanovených v pracovnom programe vrátane maximálneho príspevku Únie.
- (23) Na tento program sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509. Stanovujú sa v ňom pravidlá zostavovania a plnenia všeobecného rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, nefinančných donácií, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančnej pomoci, finančných nástrojov a rozpočtových záruk.

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (24) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 sú pracovné programy a dokumenty k výzvam vhodným miestom na stanovenie podrobnejších technických údajov o plnení rozpočtu v rámci celého súboru politík podporovaných programom vrátane [...] **podrobnejších** kritérií oprávnenosti a kritérií na vyhodnotenie návrhov v závislosti od nástroja plnenia rozpočtu, či už ide o grant alebo verejné obstarávanie, a od špecifických [...] cieľov **programu**, ktoré sa sledujú, **a to aj zvážením vývoja v oblasti energetickej politiky v rokoch 2030, 2040 až 2050.** v **takýchto kritériách na vyhodnotenie návrhov by sa pri posudzovaní projektu mohla zohľadniť napríklad priorita a naliehavosť, kvalita žiadosti, vplyv, pripravenosť, ako aj katalytický účinok akcie.** v súlade s článkom 136 nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa na vysokorizikových dodávateľov mali z bezpečnostných dôvodov vzťahovať obmedzenia oprávnenosti. **To by sa malo zohľadniť najmä pri akciách vojenskej mobility.**
-

- (25) Podpora poskytovaná v rámci programu by mala stimulovať investície prostredníctvom riešenia zlyhaní trhu alebo suboptimálnych investičných situácií, a to primeraným spôsobom, pričom by sa malo predchádzať duplicitě alebo vytláčaniu, a prostredníctvom stimulovania súkromného financovania a mala by mať jasnú pridanú hodnotu Únie. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článkov 107 a 108 ZFEÚ na vnútroštátne zdroje, sa týmto prístupom zabezpečí súlad medzi akciami v rámci programu a pravidlami štátnej pomoci, čím sa zabráni neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. **Podobne by mali byť možné kombinácie so systémami podpory, ako sú rozdielové zmluvy, ak sa zabezpečí súlad s pravidlami štátnej pomoci a zabráni sa narušeniu hospodárskej súťaže.** Okrem toho sa opatrenia nástroja NPE a únie úspor a investícií¹⁶ môžu navzájom podporovať, keďže verejné financovanie môže byť účinné pri znižovaní rizika veľkých infraštruktúrnych projektov a priťahovaní súkromných investícií do EÚ, čo vytvára významný pákový efekt. **Program by mal byť napríklad otvorený pre projekty verejno-súkromného partnerstva.** Rastúca dostupnosť efektívnych nástrojov kolektívneho investovania, ako sú európske dlhodobé investičné fondy (ELTIF), môže zároveň účinne vyvolať dlhodobé investície inštitucionálnych a iných súkromných investorov do projektov infraštruktúry, čím sa doplní a zvýši objem finančných prostriedkov dostupných z nástroja NPE.
- (26) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania programu prostredníctvom pracovných programov by sa mala Komisia poveriť vykonávacími právomocami. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie¹⁷.

¹⁶ COM/2025/124 final.

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13 – 18).

(27) V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁸, nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁹, (ES, Euratom) č. 2185/96²⁰ a (EÚ) 2017/1939²¹ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcii na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konania poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371²².

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁰ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1371/oj>).

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie. Tretie krajiny pridružené k programu udelia potrebné práva a prístup zodpovednému povolujujúcemu úradníkovi, úradu OLAF a Dvoru audítorov na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí.

- (28) [Program sa má vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]* [nariadenie o výkonnosti], ktorým sa stanovujú pravidlá rámca sledovania výdavkov a výkonnostný rámec v súvislosti s rozpočtom vrátane pravidiel na zabezpečenie jednotného uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a zásady rodovej rovnosti uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, pravidiel monitorovania a vykazovania výkonnosti programov a činností Únie, pravidiel zriadenia portálu financovania z prostriedkov Únie, pravidiel hodnotenia programov, ako aj iných horizontálnych ustanovení uplatniteľných na všetky programy Únie, ako sú ustanovenia o informáciách, komunikácii a zviditeľnení.]
- (29) Podľa článku 85 ods. 1 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/1764²³ osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách a na zámorských územiach (ZKÚ) sú oprávnené získať financovanie v súlade s pravidlami a cieľmi programu a prípadnými dohodami uplatniteľnými na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo územie spojené.
- (30) V rámci programu by sa mali rešpektovať práva osôb so zdravotným postihnutím, a najmä im zabezpečiť prístupnosť, a to predovšetkým v odvetví dopravy.

²³ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1764 z 5. októbra 2021 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii vrátane vzťahov medzi Európskou úniou na jednej strane a Grónskom a Dánskym kráľovstvom na strane druhej (rozhodnutie o pridružení zámoria vrátane Grónska) (Ú. v. EÚ L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

- (31) Program by mal byť otvorený spolupráci s tretími krajinami, ak je to v záujme Únie. v tomto rozsahu môže Únia úplne alebo čiastočne pridružovať tretie krajiny k činnostiam, ktoré sú súčasťou programu. **Je možné podporovať projekty, do ktorých sú zapojené subjekty z tretích krajín, pod podmienkou súhlasu dotknutých členských štátov a vždy vtedy, keď je to nevyhnutné na implementáciu akcie a prispieva to k cieľom stanoveným v článku 3. Pridruženie by mohlo poskytnúť ďalší prístup k programu, napríklad pokiaľ ide o oprávnenosť alebo účasť pridruženej tretej krajiny ako pozorovateľa v rámci postupu výboru.** Pridruženie by malo podliehať spravodlivej rovnováhe príspevkov a výhod tretej krajiny a malo by zabezpečiť ochranu finančných a bezpečnostných záujmov Únie. **Malo by tiež zabezpečiť rovnaké podmienky v námornej doprave tým, že sa zabráni úniku uhlíka v súlade s odôvodnením 41 a článkom 9 nariadenia (EÚ) 2024/1679. Spolupráca s tretími krajinami na cezhraničných projektoch v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by sa mala v príslušných prípadoch nadviazať v rámci stanovenom v smernici (EÚ) 2018/2001.**
- (32) S cieľom náležite zohľadniť rozvoj transeurópskej siete by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zmeny indikatívneho zoznamu projektov spoločného záujmu v prílohe k tomuto nariadeniu. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva²⁴. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

²⁴ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (33) V článku 12 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/1153 sa Komisia splnomocňuje na prijatie vykonávacích aktov, ktorými sa spresnia požiadavky na infraštruktúru uplatniteľné na určité kategórie činností v oblasti infraštruktúry s dvojakým použitím. Na tomto základe bolo prijaté vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1328²⁵. v nadväznosti na revíziu právneho rámca prijatím nariadenia (EÚ) 2024/1679 a s cieľom zabezpečiť možnosť ďalšej aktualizácie požiadaviek na infraštruktúru nezávisle od obmedzeného trvania tohto nariadenia by sa malo stanoviť splnomocnenie na prijímanie vykonávacích aktov, ktorými sa špecifikujú požiadavky na infraštruktúru uplatniteľné na určité kategórie činností v oblasti infraštruktúry s dvojakým použitím. Nariadenie (EÚ) 2024/1679 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť tak, aby sa Komisia splnomocnila na prijímanie vykonávacích aktov na tento účel.
- (34) Nariadenie (EÚ) 2021/1153 by sa malo zrušiť s účinnosťou od 1. januára 2028,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa ustanovuje Nástroj na prepájanie Európy (ďalej len „program“) a stanovujú sa ciele programu, jeho rozpočet [na obdobie 2028 – 2034], formy financovania z prostriedkov Únie a pravidiel poskytovania takéhoto financovania.

²⁵ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1328 z 10. augusta 2021, ktorým sa špecifikujú požiadavky na infraštruktúru uplatniteľné na niektoré kategórie opatrení v oblasti infraštruktúry s dvojakým použitím podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 (Ú. v. EÚ L 288, 11.8.2021, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj).

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „akcia“ je akákoľvek činnosť, ktorá bola určená ako finančne a technicky nezávislá, je časovo ohraničená a je potrebná na realizáciu projektu;

1a. „prijímateľ“ je subjekt s právnou subjektivitou, s ktorým bola podpísaná dohoda o grante;

2. „transeurópska dopravná sieť“ je transeurópska dopravná sieť uvedená v nariadení (EÚ) 2024/1679;
3. „projekt spoločného záujmu“ je projekt spoločného záujmu v zmysle vymedzenia v článku 3 bodu 1 nariadenia (EÚ) 2024/1679 alebo článku 2 bodu 5 nariadenia (EÚ) 2022/869;
4. „udržateľná transeurópska dopravná sieť“ je transeurópska dopravná sieť, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v článku 5 o **odolnej sieti efektívne využívajúcej zdroje a ochrane životného prostredia** a v **článku 45 o nových technológiách a inovácii** nariadenia (EÚ) 2024/1679;
5. „inteligentná transeurópska dopravná sieť“ je transeurópska dopravná sieť, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v článku 43 o **systémoch informačných a komunikačných technológií pre dopravu** a v **článku 45 o nových technológiách a inovácii** nariadenia (EÚ) 2024/1679;

6. „odolná transeurópska dopravná sieť“ je transeurópska dopravná sieť, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v **článku 5 o odolnej sieti efektívne využívajúcej zdroje a ochrane životného prostredia** a v článku 46 o **odolnosti infraštruktúry** nariadenia (EÚ) 2024/1679;
7. „vojenská mobilita“ je schopnosť Európskej únie a jej členských štátov rýchlo a efektívne **prijat'**, prepraviť, presunúť, [...] rozmiestniť a **udržiavať** vojenský personál, vybavenie a zásoby v rámci hraníc členských štátov aj cez ich hranice, čím sa zabezpečí včasná a efektívna reakcia [...] ozbrojených síl;

7a. „dopravná infraštruktúra s dvojakým použitím“ je infraštruktúra dopravnej siete, ktorá slúži na civilnú a vojenskú mobilitu;

8. „štúdie“ sú činnosti potrebné na prípravu realizácie projektu, ako sú prípravné štúdie, mapovacie štúdie, štúdie uskutočniteľnosti, hodnotiace, skúšobné a validačné štúdie vrátane štúdií vo forme softvéru a všetky ostatné podporné technické opatrenia vrátane predbežných činností zameraných na vymedzenie a prípravu projektu a rozhodnutie o jeho financovaní, akými sú prieskum dotknutých lokalít a príprava finančného balíka;
9. „práce“ sú nákup, dodávka a nasadenie komponentov, systémov a služieb vrátane softvéru, realizácia developerských, **modernizačných**, stavebných a montážnych činností spojených s projektom, preberanie zariadení a spustenie projektu;

9a. „globálny projekt“ je rozsiahly projekt s cezhraničným rozmerom, ktorý je rozdelený na niekoľko akcií a ktorý využíva viaceré dohody o grante;

10. „projekt vo vzájomnom záujme“ je projekt vo vzájomnom záujme v zmysle vymedzenia v článku 2 bodu 6 nariadenia (EÚ) 2022/869;

11. „cezhraničný projekt v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov“ je buď
- a) projekt výroby energie z obnoviteľných zdrojov a v **príslušných prípadoch jeho pripojenia do distribučnej alebo prenosovej sústavy pod podmienkou, že tvorí neoddeliteľnú súčasť projektu, účinne umožňuje integráciu zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a je doplnkom k danému zariadeniu,** ktorý je uvedený v dohode o spolupráci v zmysle článkov 8, 9, 11 alebo 13 smernice (EÚ) 2018/2001,
 - b) projekt úložiska a v **príslušných prípadoch jeho pripojenia do distribučnej alebo prenosovej sústavy pod podmienkou, že tvorí neoddeliteľnú súčasť projektu, účinne umožňuje integráciu zariadenia na uskladňovanie energie a je doplnkom k danému zariadeniu,** vrátane spoločného uskladňovania energie v zmysle článku 2 bodu 44d smernice (EÚ) 2018/2001, ktorý prispieva k začleneniu energie z obnoviteľných zdrojov do energetického systému Únie, okrem zariadení na uskladňovanie energie v zmysle bodu 1 písm. c) prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2022/869, a ktorý je súčasťou podobnej dohody medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi alebo medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a jednou alebo viacerými tretími krajinami.

Článok 3

Ciele programu

1. Všeobecnými cieľmi programu je budovať, rozvíjať, zabezpečiť, modernizovať a dokončiť transeurópske siete v odvetviach dopravy a energetiky so zámerom podporiť **dekarbonizovaný, fungujúci, konkurencieschopný a integrovaný** jednotný trh a súdržnosť; uľahčiť vojenskú mobilitu v rámci transeurópskych dopravných sietí; uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a uľahčiť synergie medzi odvetviami dopravy a energetiky.

2. Program má tieto špecifické ciele:

a) v odvetví dopravy:

- i) prispievať k rozvoju projektov spoločného záujmu týkajúcich sa **efektívnych, plynulých**, prepojených, interoperabilných, dekarbonizovaných, inteligentných, bezpečných, udržateľných, odolných, zabezpečených a multimodálnych dopravných sietí v súlade s nariadením (EÚ) 2024/1679, a to najmä prostredníctvom:
 1. akcií súvisiacich s projektmi spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom, ktorými sa vykonáva transeurópska dopravná sieť, vrátane akcií **na európskych dopravných koridoroch, ako sú akcie** na úsekoch uvedených v orientačnom zozname v prílohe k tomuto nariadeniu;
 2. akcií súvisiacich s projektmi spoločného záujmu, [...] ktoré súvisia s dokončením inteligentnej, odolnej, **bezpečnej, interoperabilnej**, dekarbonizovanej a udržateľnej transeurópskej dopravnej siete;
 3. akcií súvisiacich s projektmi spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom s tretími krajinami, ktorými sa vykonáva transeurópska dopravná sieť v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) 2024/1679;
- ii) prispôbiť časti transeurópskej dopravnej siete dvojakému využívaniu dopravnej infraštruktúry s cieľom zlepšiť civilnú aj vojenskú mobilitu v **súlade s článkom 48 nariadenia (EÚ) 2024/1679** so zameraním na štyri prioritné koridory vojenskej mobility EÚ určené [...] v prílohe II k vojenským požiadavkám na vojenskú mobilitu v rámci **EÚ** i mimo nej [...], ktoré Rada [...] schválila 17. [...] marca 2025, a v **každej ďalšej revízii, ktorá sa následne schváli** [...];

- b) v odvetví energetiky:
- i) **ako hlavný cieľ** prispievať k rozvoju projektov spoločného záujmu a projektov vo vzájomnom záujme v zmysle článku 18 nariadenia (EÚ) 2022/869 s cieľom podporiť dobudovanie energetickej únie, integráciu efektívneho a konkurencieschopného vnútorného trhu s energiou a interoperabilitu sietí naprieč hranicami a odvetviami, uľahčiť dekarbonizáciu hospodárstva, **ukončiť energetickú izoláciu a odstrániť úzke miesta v prepojení**, podporiť energetickú efektívnosť a **ochranu a odolnosť energetickej infraštruktúry a zaistiť** [...] bezpečnosť dodávok;
 - ii) uľahčiť cezhraničnú spoluprácu v **energetike** [...] **najmä** prostredníctvom podpory cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov alebo prostredníctvom súťažných ponukových konaní na nové projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a **projekty úložiska** v rámci mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov zriadeného článkom 33 nariadenia (EÚ) 2018/1999, ak sú splnené podmienky uvedené v článku 11 ods. 5 tohto nariadenia, v záujme dosiahnutia cieľov Únie, pokiaľ ide o dekarbonizáciu, konkurencieschopnosť, dokončenie vnútorného trhu s energiou, odolnosť a bezpečnosť dodávok energie nákladovo efektívnym spôsobom.

[Článok 4

Rozpočet

1. Orientačné finančné krytie na vykonávanie programu na obdobie 2028 – 2034 sa stanovuje na 81 428 000 000 EUR v bežných cenách.
2. Suma uvedená v odseku 1 sa orientačne rozdelí takto:
 - a) 51 515 000 000 EUR na špecifické ciele v oblasti dopravy a vojenskej mobility uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a);

- b) 29 912 000 000 EUR na špecifické ciele v oblasti energetiky uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b).
3. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na činnosti trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.]
4. Na pokrytie potrebných výdavkov a na riadenie akcií neukončených do konca programu možno rozpočtové prostriedky zahrnúť do rozpočtu Únie aj po roku 2034.
5. Finančné krytie uvedené v odseku 1 tohto článku a sumy dodatočných zdrojov uvedené v článku 5 sa môžu použiť aj na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní programu a usmernení špecifických pre jednotlivé sektory v nariadení (EÚ) 2024/1679 alebo nariadení (EÚ) 2022/869, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti, systémy a platformy informačných technológií na úrovni inštitúcií, informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie, ako aj na všetku ostatnú technickú a administratívnu pomoc alebo výdavky na zamestnancov, ktoré vzniknú Komisii pri riadení programu.]

Článok 5

Ďalšie zdroje

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ, dodatočné finančné alebo nefinančné príspevky na program môžu poskytovať členské štáty, inštitúcie, orgány a agentúry Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné tretie strany. Dodatočné finančné príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a), d) alebo e) alebo článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

2. Na žiadosť členských štátov sa na program môžu sprístupniť zdroje, ktoré im boli pridelené v rámci zdieľaného riadenia. Komisia uvedené zdroje implementuje priamo alebo nepriamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) alebo c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Dopĺňajú sumu uvedenú v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu. Ak Komisia v rámci priameho alebo nepriameho riadenia neprijme právny záväzok týkajúci sa dodatočných súm takto sprístupnených na program, zodpovedajúce neviazané sumy sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť späť na jeden alebo viacero príslušných zdrojových programov alebo ich nástupcov.

Článok 6

Alternatívne, kombinované a kumulatívne financovanie

1. Program sa vykonáva v koordinácii s inými programami Únie. v rámci programu možno poskytnúť príspevok aj na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok Únie z iného programu. Na zodpovedajúci príspevok sa uplatňujú pravidlá príslušného programu Únie alebo sa na všetky príspevky v rámci programu môže uplatňovať jednotný súbor pravidiel a môže sa prijať jediný právny záväzok. Ak sa príspevky Únie zakladajú na oprávnených nákladoch, kumulatívna podpora z rozpočtu Únie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu a môže sa vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.

2. Postupy udeľovania v rámci programu sa môžu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia vykonávať spoločne s členskými štátmi, inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami, medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami („partneri v spoločnom postupe udeľovania“) za predpokladu, že je zabezpečená ochrana finančných záujmov Únie. Takéto postupy podliehajú jedinému súboru pravidiel a vedú k uzavretiu jediného právneho záväzku. Na tento účel môžu partneri v spoločnom postupe udeľovania sprístupniť na program zdroje v súlade s článkom [5] tohto nariadenia alebo môžu byť v príslušných prípadoch v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 poverení vykonávaním postupu udeľovania. v spoločných postupoch udeľovania môžu byť aj zástupcovia partnerov spoločného postupu udeľovania členmi komisie pre vyhodnotenie uvedenej v článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, EURATOM) 2024/2509.

Článok 7

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Na programe sa môžu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3 a v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami alebo akýmikoľvek rozhodnutiami, ktoré boli prijaté v rámci týchto dohôd a ktoré sa vzťahujú na príslušné krajiny, prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruženía zúčastňovať tieto tretie krajiny:
- a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu, ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj európske mikroštáty;
 - b) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti;
 - c) krajiny európskej susedskej politiky;
 - d) iné tretie krajiny.

2. Dohodami o pridružení týkajúcimi sa účasti na programe sa:
- a) zabezpečuje spravodlivá rovnováha, pokiaľ ide o príspevky tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programe a prínosy pre túto tretiu krajinu;
 - b) stanovujú podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na programy a ich všeobecné administratívne náklady pozostávajúcich z operačného príspevku a účastníckeho poplatku;
 - c) tretej krajine neudeľujú žiadne právomoci rozhodovať v programe;
 - d) zaručujú práva Únie zabezpečovať správne finančné riadenie a chrániť svoje finančné záujmy
 - e) a v relevantných prípadoch zabezpečuje ochrana záujmov Únie v oblasti bezpečnosti a verejného poriadku.

Na účely písmena d) tretia krajina udelí potrebné práva a prístup, ktoré sa vyžadujú podľa nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013, a zaručí vykonateľnosť rozhodnutí o presadzovaní práva, ktorými sa ukladá peňažný záväzok na základe článku 299 ZFEÚ, ako aj rozsudkov a uznesení Súdneho dvora Európskej únie.

Článok 8

Implementácia a formy financovania z prostriedkov Únie

1. Program sa vykonáva v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 v rámci priameho riadenia alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia.

2. Finančné prostriedky Únie sa môžu poskytovať v akejkoľvek forme v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, najmä vo forme grantov, cien, verejného obstarávania a nefinančných donácií.
3. [Ak sa podpora Únie poskytuje vo forme rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja vrátane prípadov, keď sa kombinuje s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, poskytuje sa výlučne prostredníctvom investičného nástroja ECF InvestEU alebo mechanizmu vykonávania GE a implementuje sa v súlade s uplatniteľnými pravidlami nástroja ECF InvestEU a mechanizmu vykonávania GE prostredníctvom dohôd uzavretých na tento druh podpory v rámci nástroja ECF InvestEU alebo mechanizmov vykonávania GE.]
4. [Podpora Únie vo forme rozpočtovej záruky sa poskytuje do maximálnej výšky rozpočtovej záruky stanovenej v nariadení o ECF alebo nariadení o GE.]
5. [Ak sa v programe využíva nástroj ECF InvestEU alebo mechanizmus vykonávania GE, zabezpečí sa tvorba rezerv na rozpočtovú záruku a financovanie finančných nástrojov, a to aj ak sa kombinuje s nenávratnou podporou vo forme operácie kombinovaného financovania.]

Článok 9

Oprávnenosť

1. [...]
2. Pri postupoch udeľovania v rámci priameho alebo nepriameho riadenia môžu byť na poskytnutie alebo získanie podpory Únie oprávnené jeden alebo viac z týchto právnych subjektov:
 - a) subjekty usadené v členskom štáte **vrátane spoločných podnikov a účelovo vytvorených subjektov**;
 - b) subjekty usadené v pridruženej tretej krajine;

c) **výnimočne, ak je financovanie takýchto subjektov nevyhnutné na implementáciu akcie a prispieva k cieľom stanoveným v článku 3:**

i) medzinárodné organizácie;

[...] **ii)** iné subjekty usadené v nepridružených tretích krajinách[...].

3. Dodatočne k článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa na akýchkoľvek mechanizmoch verejného obstarávania stanovených v článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu v relevantných prípadoch zúčastňovať a tieto mechanizmy využívať pridružené tretie krajiny uvedené v článku 7 ods. 1 tohto nariadenia. Na zúčastnené pridružené tretie krajiny sa *mutatis mutandis* uplatňujú pravidlá, ktoré platia pre členské štáty.
4. Postupy udeľovania, ktoré majú vplyv na bezpečnosť alebo verejný poriadok, najmä pokiaľ ide o strategické aktíva a záujmy Únie alebo jej členských štátov, sa obmedzujú v súlade s článkom 136 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. v súlade s článkom 136 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa na vysokorizikových dodávateľov v súlade s právom EÚ z bezpečnostných dôvodov uplatňujú obmedzenia týkajúce sa oprávnenosti. **Osobitná pozornosť sa venuje akciám vojenskej mobility²⁶.**
5. Pokiaľ ide o akcie uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a) bodu **i)** tohto nariadenia, pri hodnotení návrhov na základe kritérií na vyhodnotenie návrhov sa v náležitých prípadoch zabezpečí, aby navrhované akcie boli v súlade s pracovnými plánmi pre koridory a vykonávacími aktmi podľa článkov 54 a 55 nariadenia (EÚ) 2024/1679 a aby sa v nich zohľadnilo konzultačné stanovisko zodpovedného európskeho koordinátora podľa článku 52 ods. 9 uvedeného nariadenia.

²⁶ **Môže byť potrebné ďalej zvážiť obmedzenia oprávnenosti týkajúce sa vojenskej mobility v závislosti od výsledku horizontálnych rokovaní o VFR.**

6. Návrhy na granty predkladá jeden alebo viacero členských štátov alebo sa predkladajú so súhlasom členských štátov, ktorých sa projekt týka [...].
7. [...]
8. [...] v pracovných programoch uvedených v **článku 12 tohto nariadenia a článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 [...]** **sa stanovujú:**
- a) očakávané výsledky;**
 - b) podporované akcie vrátane štúdií a prác;**
 - c) orientačný harmonogram;**
 - d) orientačné dostupné sumy;**
 - e) formy príspevku Únie;**
 - f) miery spolufinancovania;**
 - g) [...] v príslušných prípadoch podrobnejšie kritériá oprávnenosti pre osobitné akcie na zabezpečenie dosiahnutia cieľov stanovených v článku 3 tohto nariadenia, ako aj obmedzenia v súlade s odsekom 4 tohto článku.**

Článok 9a

Kritériá na vyhodnotenie návrhov

V pracovných programoch sa stanovujú transparentné podmienky účasti a kritériá na vyhodnotenie návrhov, ktoré môžu byť podrobnejšie opísané v dokumentoch týkajúcich sa postupu udeľovania. v takýchto kritériách na vyhodnotenie návrhov sa pri posudzovaní projektu môže zohľadniť priorita a naliehavosť, kvalita žiadosti, vplyv, pripravenosť, ako aj katalytický účinok akcie.

Článok 10

Doplňujúce pravidlá pre granty

1. Okrem dôvodov na zníženie stanovených v článku 132 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa výška grantu môže znížiť za týchto podmienok:
 - a) pri štúdiách, v prípade ktorých sa akcia nezačala implementovať do jedného roka od dátumu začatia uvedeného v dohode o grante;
 - b) pri prácach, v prípade ktorých sa akcia nezačala implementovať do dvoch rokov od dátumu začatia uvedeného v dohode o grante;
 - c) po preskúmaní pokroku v implementácii akcie sa zistí že pri nej došlo k takému výraznému omeškaniu, že ciele akcie sa pravdepodobne nedosiahnu.
2. Dohodu o grante možno zmeniť alebo ukončiť na základe podmienok uvedených v odseku 1.

Skôr, ako sa prijme akékoľvek rozhodnutie týkajúce sa zníženia alebo zrušenia grantu, sa vec komplexne preskúma a dotknutým prijímateľom sa poskytne primeraná lehota na predloženie ich pripomienok.

3. Dostupné viazané rozpočtové prostriedky vyplývajúce z uplatňovania odsekov 1 alebo 2 sa sprístupnia v rámci tohto programu.
4. Bez toho, aby bolo dotknuté využívanie súťažných konaní vždy, keď je to vhodné v súlade s článkom 192 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a popri článku 198 uvedeného nariadenia, v pracovnom programe uvedenom v článku 12 tohto nariadenia sa môže, ak je to riadne odôvodnené potrebou uľahčiť dokončenie globálneho projektu, špecifikovať akcia a prijímatelia a stanoviť suma, do výšky ktorej sa môže vyzývať na predloženie návrhov na predĺženie prebiehajúcich alebo dokončených akcií v rámci programu, pričom sa zabezpečí rovnaké zaobchádzanie a transparentnosť v súlade s článkom 191 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Udelenie pre prebiehajúce akcie sa môže uskutočniť formou zmeny pôvodnej akcie, a to doplnením nových činností a zvýšením maximálneho príspevku Únie, **ktorý majú prijímatelia v rámci pôvodnej dohody o grante použiť na dokončenie globálneho projektu**. Viazané rozpočtové prostriedky uvedené v odseku 3 tohto článku sa použijú na pokrytie súm vyhradených v pracovnom programe na takéto udelenia.
5. [Pokiaľ ide o štúdie, objem finančnej podpory Únie nesmie prekročiť 50 % celkových oprávnených nákladov.]
6. [V prípade prác súvisiacich so špecifickým cieľom uvedeným v článku 3 ods. 2 písm. a) objem finančnej podpory Únie nesmie presiahnuť 50 % celkových oprávnených nákladov. v prípade akcií uskutočňovaných v členských štátoch, ktorých HND na obyvateľa je nižší ako 90 % HND Únie, nesmie objem finančnej podpory Únie presiahnuť 75 % celkových oprávnených nákladov.]
7. [V prípade prác súvisiacich so špecifickými cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 písm. b) sa uplatňujú tieto ustanovenia:
 - a) objem finančnej podpory Únie nesmie prekročiť 50 % celkových oprávnených nákladov;

- b) miery spolufinancovania uvedené v písmene a) sa môžu zvýšiť na najviac 75 % celkových oprávnených nákladov pre akcie prispievajúce k rozvoju projektov spoločného záujmu, pri ktorých sa podľa článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/869 dokáže, že poskytujú vysokú úroveň regionálnej bezpečnosti dodávok energie alebo bezpečnosti dodávok energie v celej Únii, posilňujú solidaritu Únie alebo ponúkajú vysoko inovačné riešenia.]

8. [Pokiaľ ide o práce realizované v najvzdialenejších regiónoch, uplatňuje sa v prípade odvetvia dopravy aj energetiky osobitná maximálna miera spolufinancovania vo výške 60 %.]
9. Podpora poskytovaná z programu musí urýchliť alebo podporiť investície tým, že primeraným spôsobom rieši zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie, zabraňuje duplicitě alebo vytlačaniu a stimuluje súkromné financovanie, a musí mať pridanú hodnotu Únie.

Článok 11

Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov

1. Komisia aspoň raz ročne uskutoční [...] **výzvu na financovanie** cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na základe kritérií a postupu stanovených v tomto článku, v delegovanom akte uvedenom v odseku 4 tohto článku a v súvisiacom pracovnom programe uvedenom v článku 12.
2. Cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mali v porovnaní s podobným projektom, ktorý jeden zo zúčastnených členských štátov alebo tretí štát realizuje sám, priniesť úspory nákladov na zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov v celej Únii alebo iné prínosy pre **dekarbonizáciu**, systémovú integráciu, **flexibilitu systému, uskladňovanie**, bezpečnosť dodávok, konkurencieschopnosť alebo inovácie.

3. V prípade grantov na práce by mal žiadateľ preukázať potrebu prekonať zlyhania trhu alebo finančné prekážky, ako sú nedostatočná komerčná životaschopnosť, vysoké počiatočné náklady alebo nedostatok trhového financovania.
4. Komisia do (deň. mesiac. rok) (alebo 12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto aktu) prijme delegovaný akt v súlade s článkom 14, ktorým doplní toto nariadenie stanovením osobitných kritérií a postupu pre výber cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, **pričom zohľadní potenciálne osobitné prínosy pre dosiahnutie cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 písm. b) bodoch i) a ii), ak sú cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov neoddeliteľne spojené s rozširovaním cezhraničných energetických sietí.**
5. Komisia môže rozhodnúť o pridelení rozpočtu programu plánovaného na cezhraničné projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov do mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov zriadeného článkom 33 nariadenia (EÚ) 2018/1999, ak môže dosiahnuť špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b) bode ii) tohto nariadenia a ak môže prispieť k zníženiu kapitálových nákladov na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov **alebo k nákladovo efektívnej integrácii obnoviteľných zdrojov energie do energetického systému v súlade s účelmi podporného rámca stanoveného v článku 3 ods. 5 písm. a) a b) smernice (EÚ) 2018/2001.** Celkový príspevok poskytnutý na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034 nesmie presiahnuť 5 % rozpočtu tohto programu plánovaného na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b).
- 5a. Ak sa 5 % príspevok do mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov v plne prideli do 1. januára 2031, Komisia vyhodnotí uplatnenie cezhraničných projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na trhu a dopyt po nich a fungovanie mechanizmu Únie na financovanie energie z obnoviteľných zdrojov a môže rozhodnúť o pridelení ďalšieho príspevku nepresahujúceho 5 % zostávajúceho rozpočtu tohto programu plánovaného na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b).**

Pracovný program

1. Program sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
2. V pracovných programoch sa v príslušných prípadoch stanovujú činnosti a súvisiace sumy podpory Únie, ktoré sa majú implementovať prostredníctvom nástroja ECF InvestEU a mechanizmu vykonávania GE.
 - 2a. Pri prijímaní pracovných programov v odvetví energetiky venuje Komisia osobitnú pozornosť projektom spoločného záujmu a projektom vo vzájomnom záujme a súvisiacim akciám, ktorých cieľom je ďalšia integrácia vnútorného trhu s energiou, ukončenie energetickej izolácie a odstránenie úzkych miest v prepojení elektrických sietí.**
 - 2b. V pracovných programoch v odvetví energetiky sa uvádzajú odhadované sumy na špecifické ciele v oblasti energetiky uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b) a zohľadňuje sa v nich vývoj v oblasti energetickej politiky EÚ, napríklad rámec pre dekarbonizáciu energetického systému.**
3. Pracovné programy prijíma Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom [...] **preskúmania** uvedeným v článku 15 ods. 3.
 - 3a. Pracovnými programami sa zabezpečuje súdržnosť a komplementárnosť s nariadením (EÚ) [XXX] [Európsky fond pre konkurencieschopnosť].**

Článok 12a

Udeľovanie finančnej podpory Únie

Komisia po každej výzve na predkladanie návrhov na základe pracovných programov uvedených v článku 12 prijme vykonávací akt, v ktorom stanoví výšku finančnej podpory, ktorá sa udelí vybratým projektom alebo ich častiam, ako aj podmienky a spôsoby ich implementácie. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 3.

Článok 13

Delegované akty

S výhradou **schválenia dotknutým členským štátom v súlade s** článkom 172 druhého odseku ZFEÚ je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14 [...] tohto nariadenia na účely zmeny prílohy k tomuto nariadeniu, pokiaľ ide o orientačný zoznam projektov.

Článok 14

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 11 ods. 4 a článku 13 sa Komisii udeľuje do 31. decembra 2034.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 11 ods. 4 a článku 13 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 11 ods. 4 a článku 13 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace. Zástupcovia tretích krajín alebo medzinárodných organizácií sa na rokovaníach o otázkach súvisiacich s článkom 12 ods. 3 tohto nariadenia nezúčastňujú.

Článok 15

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 písm. a), výbor zasadá v tomto zložení: „NPE – Doprava“.

Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 písm. b), výbor zasadá v tomto zložení: „NPE – Energetika“.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok [...] **5** nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

3a. Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa postupu uvedeného v článku 12 ods. 3, ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia návrh vykonávacieho aktu neprijme a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

4. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, uvedený postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v rámci lehoty na vydanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada jednoduchá väčšina členov výboru.

5. V súlade s medzinárodnými dohodami, ktoré uzavrela Únia, môžu byť na zasadnutia výboru ako pozorovatelia prizvaní zástupcovia tretích krajín alebo medzinárodných organizácií za podmienok stanovených v jeho rokovacom poriadku, s prihliadnutím na bezpečnosť a verejný poriadok Únie alebo jej členských štátov. Zástupcovia tretích krajín alebo medzinárodných organizácií sa na rokovaníach o otázkach súvisiacich s článkom 9 tohto nariadenia nezúčastňujú.

Článok 16

Zmena nariadenia (EÚ) 2024/1679

V článku 48 nariadenia (EÚ) 2024/1679 sa dopĺňa tento odsek 3:

„3. Komisia môže prijať vykonávací akt, v ktorom stanoví požiadavky na infraštruktúru uplatniteľné na určité kategórie infraštruktúry **uvedené v odseku 1**, ktorá zohľadňuje civilné aj obranné potreby (ďalej len „infraštruktúra s dvojakým použitím“).

Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 61 ods. 3.“

Článok 17

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) 2021/1153 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2028.

Článok 18

Prechodné ustanovenia²⁷

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu dotknutých akcií implementovaných podľa nariadení (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) 2021/1153, ktoré sa na ne vzťahujú aj naďalej až do ich ukončenia.
2. Z finančného krytia na program sa môžu pokryť aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými v zmysle nariadenia (EÚ) 2021/1153.

2a. Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1328 sa naďalej uplatňuje, kým sa nezruší vykonávacím aktom uvedeným v článku 48 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1679.

²⁷ **Ak sa akt neprijme pred 1. januárom 2028, mohlo by byť potrebné ďalej zvážiť prechodné opatrenia vrátane mimoriadneho začiatku oprávnenosti.**

Článok 19

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka

Orientačný zoznam projektov spoločného záujmu s cezhraničným rozmerom, ako sa uvádza v článku 3 ods. 2 písm. a) bode i). **Úseky sa vzťahujú na železničné spojenia, pokiaľ sa neuvádza inak.**

Atlantický koridor	
FR – ES	Bordeaux – Burgos
ES – PT	Madrid – Lisabon
PT – ES	<u>Lisabon</u> – Porto – Vigo – a Coruña
Koridor Baltské more – Čierne more – Egejské more	
RO – BG	Craiova – Sofia
RO – BG	<u>Bukurešť</u> [...] – Giurgiu – Ruse – Varna
BG – EL	Sofia – Solún
EL – BG	Solún – Alexandroupolis – Burgas
PL – SK – HU	Krakov[...] – Košice – Miškovec
RO – UA	Ploješť[...] – Bacă[...]u – Chernivtsi
RO – MD	<u>Pașcani</u> – Iasi – [...]Kišinov[...]
Koridor Baltské more – Jadranské more	
PL – CZ	Katovice/Opole – Ostrava – Brno
AT – SI	Viedeň – Graz – Maribor
<u>AT – IT</u>	<u>Villach – Udine – Terst</u>
AT – SK[...]	Viedeň – Bratislava[...]
<u>AT – HU</u>	<u>Viedeň – Budapešť</u>
<u>SK – HU</u>	<u>Bratislava – Budapešť</u>
<u>AT – HU – HR</u>	<u>Viedeň – Szombathely – Záhreb</u>

PL – SK	Katovice – Žilina
Stredomorský koridor	
FR – IT	Lyon – <u>Turín</u> [...]
FR – ES	Montpellier – Perpignan – Barcelona – <u>Valencia</u>
FR – IT	<u>Marseille</u> – Nice – Janov
<u>HR – HU</u>	<u>Rijeka – Záhreb – Székesfehérvár</u>
IT – SI	<u>Benátky</u> – Terst/ <u>Koper</u> – Divača – [...]Lubľana
HU – UA	Nyiregyhaza – Čop
Koridor Severné more – Rýn – Stredozemie	
FR – BE	Seina – Šelda <u>vrátane prítokov</u> (vnútrozemská vodná cesta)
NL – DE	Arnhem – Emmerich – Oberhausen
<u>NL – DE</u>	<u>Eindhoven – Mönchengladbach</u>
BE – NL	Gent – Terneuzen
<u>BE – NL</u>	<u>Brusel – Amsterdam</u>
BE – LU	Namur – Luxemburg/ <u>Bettembourg</u>
IT – CH	[...] <u>Janov</u> – Miláno/ <u>Novara – Chiasso</u> [...] – <u>Brig</u>
DE – CH	Karlsruhe – Bazilej
IE – UK	Dublin – Belfast
Koridor Severné more – Baltské more	
<u>FI</u> – EE – LV – LT – PL	<u>Tampere – Helsinki</u> – Tallinn – Riga – Vilnius – Varšava (<u>zahrňa</u> Rail Baltica)
DE – PL	Berlín – Štetín
DE – PL	Berlín – Frankfurt[...] (Oder) – Poznaň[...] – <u>Varšava</u>
PL – UA	Krakov[...] – Ľvov
PL – UA	Lublin – Kovel

Koridor Rýn – Dunaj	
DE – CZ	Nürnberg/Regensburg – Plzeň – Praha
DE – CZ	Drážďany – Praha/ <u>Kolín</u>
CZ – AT – SK	<u>Praha</u> – Brno – Viedeň/Bratislava
DE – AT – SK – HU – HR – <u>BiH</u> – <u>RS</u> – RO – BG – <u>MD</u> – <u>UA</u>	Rýn/Dunaj <u>vrátane prítokov</u> (vnútrozemská vodná cesta)
[...]CZ – <u>SK</u>	Olomouc (Zlín) – Žilina
HU – RO	Budapešť – [...]Temešvár
<u>HU</u> – <u>RO</u>	<u>Budapešť</u> – <u>Kluž</u> – <u>Bukurešť</u>
SK – UA	Košice – Čop
Škandinávsko-stredomorský koridor	
<u>DE</u> [...] – AT – <u>IT</u> [...]	<u>Mníchov</u> [...] – <u>Innsbruck</u> – Verona (zahŕňa Brennerský úpätný tunel)
<u>DK</u> [...] – <u>DE</u> [...]	Kodaň[...] – Lübeck (zahŕňa <u>pevné spojenie</u> cez úžinu [...]Fehmarn <u>Belt</u> [...])
SE – FI	Umeå – Luleå – Oulu (Botnický koridor)
<u>SE</u> – <u>FI</u>	<u>Štokholm</u> – <u>Turku</u> – <u>Helsinki</u>
SE – NO	Štokholm – Oslo
<u>SE</u> – <u>NO</u>	<u>Göteborg</u> – <u>Oslo</u>
<u>SE</u> – <u>NO</u>	<u>Luleå</u> – <u>Narvik</u>
Koridor západný Balkán – východné Stredozemie	
AT – SI	Villach – Ľubľana
HR – SI	Záhreb – Ľubľana
EL – MK	Solún – Guevgueliya – Skopje
BG – RS	Sofia – Niš

<u>BG – MK</u>	<u>Sofia – Skopje</u>
HR – RS	Záhreb – Belehrad
Vodná doprava	
	Európsky námorný priestor a prístavy TEN-T (<u>vrátane spojení s vnútrozemím</u>)
Súhrnná sieť	
FR – ES	Pau – Canfranc
<u>ES – PT</u>	<u>Sevilla – Faro</u>
<u>BE[...]</u> – <u>FR[...]</u>	Mons – Valenciennes
NL – DE	Groningen – Oldenburg
PL – CZ	Vroclav – Praha
<u>DE[...]</u> – <u>AT[...]</u>	Mníchov – Linz
BE – <u>NL[...]</u> [...] – <u>DE[...]</u>	Antverpy – Venlo – Mönchengladbach
<u>EL – AL</u>	<u>Solún – Drač</u>
<u>EL – MK</u>	<u>Florina – Veles</u>
<u>SE – NO</u>	<u>Sundsvall – Trondheim</u>